

HANDLINGEN

Prolog i himlen

Fortuna, Dyden og Amor strides om at være den største guddom, og Amor vinder førstepladsen.

Poppæas paladsgård

I.1. Otho, Poppæas elsker, besøger sin elskedes hjem ved daggry og giver heftigt udtryk for sin lidenskabelige kærlighed, men da han ser Neros vagter sove på gaden, mens kejseren selv nyder livet i Poppæas hus, erstattes de forelskede drømme af selvmedlidenhed.

I.2. Neros soldater vågner, og på grund af de lidelser, de har gennemlevet i løbet af natten, forbander de Poppæas og Neros kærlighed og sladrer om hoffet.

I.3. Da dagen gryr, kommer Poppæa og Nero ud i kærlig omfavelse og siger farvel til hinanden med ømme kærtegn.

I.4. Poppæa taler med sin gamle rådgiver Arnalta om sine storhedsdrømme, og Arnalta argumenterer for og belærer hende om, at man ikke skal have så stor tillid til fyrster eller stole så meget på lykken.

Staden Rom

I.5. Kejserinde Octavia giver over for sin amme heftigt udtryk for sine bekymringer og sin afsky for sin mand Neros fejl og mangler. For at lede hende bort fra de mørke tanker foreslår ammen hende spøgefuldt at tage en elsker, men Octavia modstår standhaftigt forslaget og holder fast i sin sorg.

I.6. Seneca opmuntrer Octavia til at være standhaftig. Octavias kammertjener og page gør nar ad Seneca for at more kejserinden, der beder Seneca om hjælp og går bort for at bede i templet.

I.7. Seneca fremsætter en betragtning om den verdslige storheds forgængelighed.

I.8. Nero taler med Seneca og meddeler, at han vil følge sine lyster. Seneca råder ham fra det med moralske og politiske argumenter, hvorpå Nero bliver vred og bortviser ham.

I.9. Poppæa og Nero taler om forgangne glæder, og grebet af Poppæas skønhed meddeler Nero, at han ønsker at gøre hende til kejserinde. Da Seneca falder i unåde ved Poppæas mellemkomst, dekreterer Nero vredt hans dødsdom. Otho hører og ser det hele på afstand.

I.10. Otho fortæller Poppæa om sine knuste forhåbninger og bebrejder hende sin lidenskab. Poppæa bliver vred og forlader ham fuld af foragt, idet hun erklærer, at hun er underlagt Nero.

I.11. Den fortvivlede elsker Otho raser voldsomt over Poppæa.

I.12. Da Otho har erkendt, at Poppæa foragter ham, fornyr han sit kærlighedsforhold til hofdamen Drusilla, hvis elsker han tidligere har været, og lover hende troskab. Drusilla opmuntres af hans genvundne ømhed.

Senecas villa

II.1. Seneca nyder at være borte fra hoffet.

II.2. Seneca modtager meddelelsen om, at Nero har beordret hans død, fra en frigiven, som er kaptajn i Neros garde, og han forbereder sig standhaftigt på at forlade livet.

II.3. Seneca trøster sine pårørende, der råder ham fra at dø, og giver dem ordre til at forberede badet, hvor han vil modtage døden.

Staden Rom

II.4. Efter at have hørt om Senecas død synger Nero kærlighedssange med sin hofdigter Lucanus og fantaserer om Poppæas kærlighed.

II.5. Otho er vred på sig selv over i sin fortvivelse at have tænkt på at skade Poppæa, og han stiller sig tilfreds med at være underlagt hende.

II.6. Med trusler om sin harme befaler kejserinde Octavia Otho at dræbe Poppæa og til at iføre sig kvindeklæder for at holde sig skadesfri. Otho bliver dybt bedrøvet og går forvirret bort.

II.7. Drusilla er fortrøstningsfuld efter at have modtaget Othos kærlighedsløfter, og pagen driller ammen med hendes alderdom.

II.8. Otho fortæller Drusilla, at kejserinde Octavias befaling tvinger ham til at dræbe Poppæa, og han beder om at låne hendes klæder for ikke at blive genkendt, når han skrider til handlingen. Hun lover ham såvel klæderne som sin loyalitet og hjælp.

Poppæas have

II.9. Poppæa glæder sig over, at Seneca, der stod i vejen for hendes storhed, er død, og beder til Amor om at lade hendes lykke blomstre. Hun lover altid at være sin amme Arnalta hengiven, og da hun bliver søvnig, lægger hun sig til hvile i haven, hvor Arnalta synger hende i søvn med en blid vuggevise.

II.10. Mens Poppæa sover, stiger Amor ned fra himlen for at forhindre hendes død.

II.11. Forklædt som Drusilla kommer Otho ind i haven, hvor Poppæa sover, for at dræbe hende, men Amor forhindrer det. Poppæa vågner i samme øjeblik, og Otho (som tages for Drusilla) flygter bort forfulgt af Poppæas tjenere. Efter at have forsvaret Poppæa erklærer Amor, idet han flyver til himmels, at han vil gøre hende til kejserinde selvsamme dag.

Staden Rom

III.1. Drusilla glæder sig til at modtage beskeden om, at hendes rival Poppæa er død, så hun kan nyde Othos kærlighed.

III.2. Poppæas amme Arnalta og en liktor griber Drusilla, som bebrejder sig selv.

III.3. Nero forhører Drusilla om mordforsøget, og for at redde sin elsker Otho fra Neros vrede indrømmer hun (skønt uskyldig), at gammelt had drev hende til at ville dræbe Poppæa, hvorpå Nero dømmer hende til døden.

III.4. Idet Otho ser, at den uskyldige Drusilla står under anklage, bekender han sin egen skyld i gerningen og indrømmer at have villet begå forbrydelsen på kejserinde Octavias befaling. Da Nero hører dette, lader han ham beholde livet, men sender ham i eksil og berøver ham hans rigdomme. Drusilla beder om lov til at gå i eksil sammen med ham, og de går fortrøstningsfuldt bort. Nero dekreterer kejserinde Octavias forstødelse og giver ordre til, at hun skal placeres på en båd, som overlades til havvindenes forgodtbefindende.

III.5. Nero lover Poppæa at gøre hende til sin hustru selvsamme dag.

III.6. Arnalta, Poppæas amme og rådgiver, glæder sig over at se sig ophøjet til en kejserindes fortrolige, og hun jubler af tilfredshed.

Havnen

III.7. Den ulykkelige Octavia, som er blevet forstødt af Nero og berøvet sine kejserlige rober, går om bord på båden, idet hun græder over at skulle forlade sit fædreland og sine slægtninge.

Neros slot

III.8. Nero overværer højtideligt POPPÆAS KRONING, da denne modtager kejserindediademmet af en konsul og en tribun i folkets og det romerske senats navn. Amor stiger ned fra himlen med to amoriner for yderligere at krone Poppæa som jordisk skønhedsgudinde, og således slutter operaen.

Scenario dell'opera reggia intitolata La Coronatione di Poppea che si rappresenta in musica nel teatro dell'Illustr. Sig. Giovanni Grimani, Pinelli: Venedig, 1643, in: Ellen Rosand: Monteverdi's Last Operas: A Venetian Trilogy, University of California Press: Berkeley, 2007, s. 394-97.